

Plan mot kränkande behandling

Nivrenaskolan

Ansvarig rektor: Martin Svensson

Giltighetstid: 20240101–250101

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en plan mot kränkande behandling är att elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för elever, personal och vårdnadshavare.

2. Vision och arbetssätt

Skolans riktlinjer och rutiner

Riktlinjer

Det råder nolltolerans mot kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier på skolan. Elever får inte utsättas för kränkande behandling, diskriminering, trakasserier eller sexuella trakasserier i skolan. Skolan ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling och diskriminering. Skolan ska också förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

Rutiner

Personal på skolan som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, diskriminering, trakasserier eller sexuella trakasserier är skyldig anmäla detta till rektorn.

En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, diskriminering, trakasserier eller sexuella trakasserier är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Anmälan till rektor ska göras samma dag eller dagen därpå. Anmälan till huvudman ska göras inom en vecka.

Skolan är sedan skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som behövs för att förhindra kränkande behandling, diskriminering, trakasserier eller sexuella trakasserier i framtiden samt följa upp dessa åtgärder. Följ upp med den utsatte om allt är bra och gör en bedömning om ytterligare eller andra åtgärder behövs.

Dokumentet ska diarieföras och arkiveras.

När ärendet rör kränkningar mellan personal–elev, upprepade kränkningar mot en elev eller kränkningar av sexuell karaktär ska skolan dessutom redovisa arbetet för huvudmannen. Huvudmannen följer sedan upp skolans arbete mot kränkande behandling och diskriminering.

3. Kartläggning av risker

Nuläget på Nivrenaskolan utifrån resultatet i trygghetsenkäten är att skolan är en, i stora delar, trygg plats för elever. Trygghet och trivsel hamnar i upp emot 85–90 % på ”alltid” eller ”oftast”.

Resultatet från trygghetsenkäten visar att:

38,6% av elever i åk 9 alltid trivs i skolan, 47,4% oftast trivs i skolan och 12,3% ibland trivs i skolan.

43,6% av elever i åk 8 alltid trivs i skolan, 37,3% oftast trivs i skolan och 15,5% ibland trivs i skolan.

46,3% av elever i åk 7 alltid trivs i skolan, 41,5% oftast trivs i skolan och 14,6% ibland trivs i skolan.

44,1% av elever i åk 6 alltid trivs i skolan, 44,1% oftast trivs i skolan och 8,8% ibland trivs i skolan.

67,2% av elever i åk 9 alltid är trygga på lektioner, 24,1% oftast är trygga på lektioner och 8,6% ibland trivs i skolan.

72,7% av elever i åk 8 alltid är trygga på lektioner, 19,1% oftast är trygga på lektioner och 8,2% ibland är trygga på lektioner.

68,3% av elever i åk 7 alltid är trygga på lektioner, 29,3% oftast är trygga på lektioner.

67,6% av elever i åk 6 alltid är trygga på lektioner, 32,4% oftast är trygga på lektioner.

Utifrån HT-23 trygghetsnät kan endast ett område pekats ut som otryggt.

8,6% av elever i åk 9 är otrygga i omklädningsrummet på idrotten.

8% av elever i åk 8 är otrygga i omklädningsrummet på idrotten.

6% av elever i åk 7 är otrygga i omklädningsrummet på idrotten.

8,8% av elever i åk 6 är otrygga i omklädningsrummet på idrotten.

Gällande fall av kränkande behandling i Stella och de fall där rektor/EHT arbetat med kränkningar och/eller otrygghet syns en tydlig trend. Kränkningar och otrygghet är kopplat till enskilda tillfällen och enskilda individer. Det handlar om konflikter mellan individer som uppstår på skolan eller fritiden som skapar denna otrygghet. De flesta ärendena uppstår då en eller flera elever inte följer sitt schema.

Risk/riskområde	Underlag som identifierat risk (gärna flera källor)	Antagande om orsak(er)
Elever som inte är på sin lektion och som för med sig konflikter till skolan.	-Inrapporterade ärenden till rektor och EHT. -Uppfattning från elevcoacher	Ett fåtal elever med låg motivation för skolarbete är på skolan och använder den mer som ”fritid”. Dessa elever skapar viss otrygghet.
Idrottshallens omklädningsrum	-Trygghetsenkät	

4. Utvärdering av genomförda insatser

Planerad insats	Resultat av insatsen	Utvärdering av insatsen
Elevecoacher		<p>Insatsen har lett till att färre elever blir inblandade i de konflikter och bråk som uppstår. När konflikter och bråk uppstår lyckas vi avsluta det i tidigare skede.</p> <p>Personal och elever uttrycker att insatsen lett till större trygghet i korridorer och i skolans lokaler.</p>
Mobiltelefonfri skoltid		<p>Personal på skolan uttrycker att insatsen ger en lugnare skolmiljö och färre små konflikter på skolan och under lektioner.</p>

5. Handlingsplan: mål och åtgärder

Mål med åtgärden	Konkreta åtgärder	Effekter som vi vill uppnå med åtgärden	Hur uppföljningen ska ske • Ansvarig för åtgärden • Datum när åtgärderna ska vara genomförda

6. Delaktighet

Kartläggning

Nivrenaskolans trygghetsenkät, som genomförs under oktober- november och mars -april används som underlag för kartläggning samt upprättande av aktuell plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Nolltoleranssteamet använder sig även av de analyser som arbetslagen har gjort under utvärderingsdagarna i juni 2023.

Klass- och elevråd är ett viktigt forum för att få in elevernas perspektiv på hur trygghetsarbetet på skolan upplevs.

Analys av kartläggning

Det som framkommer i trygghetsenkäterna uppmärksammar vi och lyfter vid elev- och klassråd samt.

Resultaten analyseras av Nolltoleransteamet och därefter planerar vi för de eventuella insatser som ska sättas in.

Vi har också skapat ett Nolltoleransteam på skolan med utbildade speciallärare, kurator, elevcoacher och lärare som samarbetar kring dessa frågor.

Skolans arbete med värdegrund kopplas även till den här gruppen.

Skolans kurator leder trygghetsarbetet med övriga i Nolltoleransteamet samt biträdande rektor. Värdegrundsarbetet måste finnas med hela tiden i den vardagliga verksamheten – det räcker inte med värdegrundsarbete endast på tex mentorstider eller genom särskilda temadagar.

Förebyggande arbete

Skolans förebyggande arbete kommer under kommande läsår att ha fokus på elevernas självledarskap som ska leda till en förbättrad arbetsmiljö samt bidra till positiv och trygg gruppdynamik i klasserna.

Elevernas mobiltelefoner lämnas in när skoldagen startar och hämtas ut i samband med att eleven går hem.

Under elevernas raster på f-5 skolorna så organiserar fritidspersonalen rast- och fritidsaktiviteter som är anpassade på ett sätt som gör det möjligt för elever med olika sorters behov att delta. Vi har även satsat på ett samarbete med Skol IF som organiserar rörelseaktiviteter, idrottsturneringar, friluftsdagar mm. På Nivrenaskolan ansvarar våra två elevcoacher för aktiviteter i uppehållsrummet på Opalen. Vi har även ett mindre uppehållsrum som är mer anpassat för rekreation och återhämtning där vår fritidsledare har ansvar.

Under lektioner så diskuterar lärare och elever vad studiero samt allas olika behov innebär och kommer fram till klassens förhållningssätt.

Skolans Nolltoleransteam har som ambition att skapa en ”bank” av trygghetsskapande aktiviteter som pedagogerna kan använda sig av i olika undervisningstillfällen.

Främjande arbete

Nivrenaskolans mål är att förankra skolans värdegrund i allt vi gör. Varje klass ska bli en trygg grupp där olikheter är en styrka och där eleverna vågar fråga, lära och utmanas tillsammans.

Vi vill att det genomsyrar allt vi gör.

Skolans Nolltoleransteam stövar efter att till största del leda ett främjande arbete och ansvarar för att arbetet når ut till övriga pedagoger på skolan. Arbetet i Nolltoleransteamet kommer till stor del att ha sin bas i grupprocesser, normmedvetenhet och inkludering.

Vi strävar efter att alla på skolan ska ha ett salutogent förhållningssätt.

Fortbildning till alla skolans pedagoger inom normmedvetenhet, grupprocesser och inkludering prioriteras. Allt för att röra oss i en gemensam riktning och börja skapa ett gemensamt förhållningssätt.

7. Förankring

Planen förankras och utvärderas med delaktighet av elever, vårdnadshavare och personal genom:

- Innehållet i planen förankras hos personalen på APT. Analys av planen görs i slutet av varje läsår så all personal deltar.
- Klassråd och elevråd.
- Plan mot kränkande behandling och diskriminering läggs ut i v-klass. Möjlighet till inflytande ges genom klassråd och elevråd.
- Skolans ger oss möjlighet att följa upp resultatet med vår hjälp av vår trygghetsenkät.

Ansvariga för framtagande och utvärdering av skolans plan mot kränkande behandling och diskriminering är:

Bitr. rektor: Martin Svensson martin.svensson@sundsvall.se

Kurator: Olle Granath olle.granath@sundsvall.se

8. Rutiner för akuta situationer

Rutiner när elev kränker elev:

1. Bryt situationen. Den/de som upptäcker eller får vetskap om händelsen kontaktar klasslärare/mentor.
2. Klasslärare/mentor kontaktar annan personal som anses vara lämplig för att utreda, lösa och besluta i situationen.
3. Föräldrar/vårdnadshavare kontaktas. (mentor om inte annan anses lämplig)
4. Skyndsam anmälan till Stella-systemet. Utöver anmälningsskyldigheten inträder också utrednings- och åtgärdsskyldighet. Överväg orosanmälan till socialtjänst.
5. En utredning utifrån händelsen påbörjas.
6. I vissa situationer kan elevhälsan behöva kopplas in.
7. Upprätta tid för uppföljning och utvärdering.

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar elev:

1. Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets/elevens vårdnadshavare.
 2. Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.
-

Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

- Kön

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet, det vill säga tillhörande kvinnligt eller manligt kön. Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön.

- Könsöverskridande identitet eller uttryck

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

- Etnisk tillhörighet

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Skolan/förskolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

- Religion eller annan trosuppfattning

Skolan/förskolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddhism, ateism eller agnosticism.

- Funktionsnedsättning

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller begåvningsmässiga och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel- och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. *Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.*

- Sexuell läggning

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexualitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

- Ålder

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom att likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekats tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäliga tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet *sexuella trakasserier* innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Anm.: Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan till exempel ske genom skolans regler, undervisning och läroböcker.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

- Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

- Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

- Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

- Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.

